

Obsah

I OBECNÁ ČÁST

1 Historie chirurgie lícního nervu	16
<i>Martin Sameš, Petr Vachata</i>	
1.1 Historie chirurgie periferních nervů	16
1.2 Počátky anatomie lícního nervu	16
1.3 Anastomóza nervu	17
1.4 Aplikace na chirurgii faciálního nervu	17
1.5 Intratemporální rekonstrukce faciálního nervu	18
1.6 Mikrochirurgie	19
1.7 Mark May	20
1.8 Domácí autoři	21
2 Anatomie lícního nervu.....	22
<i>Petr Vachata, Pavel Petrovický, Veronika Němcová</i>	
3 Topografická a radiologická anatomie transtemporálních chirurgických přístupů	28
<i>Petr Vachata, Pavel Petrovický</i>	
3.1 Přístupy frontotemporální a subtemporální.....	28
3.2 Přístupy transpetrózní	30
3.3 Posterolaterální transpetrózní přístupy	33
3.4 Anterolaterální transpetrózní přístupy	57
3.5 Kombinované přístupy	66
4 Vyšetření při poruše lícního nervu a topografická funkční anatomie.....	78
<i>Petr Vachata, Pavel Petrovický, Veronika Němcová</i>	
5 Zobrazovací metody lícního nervu	82
<i>Petr Vachata, Filip Cihlář</i>	
5.1 CT vyšetření lícního nervu	82
5.2 Vyšetření lícního nervu magnetickou rezonancí	86
5.3 Ultrazvukové vyšetření lícního nervu	88
6 Zobrazení lícního nervu pomocí difuzních tenzorů.....	90
<i>Amír Zolal, Petr Vachata</i>	
6.1 Metodika zobrazení pomocí difuzních tenzorů.....	90
6.2 Zobrazení lícního nervu pomocí difuzních tenzorů v literatuře.....	92
6.3 Technické poznámky	93
7 Oftalmologické vyšetření a syndrom suchého oka.....	96
<i>Lukáš Zikmund, Petr Vachata</i>	
7.1 Fyziologie.....	96
7.2 Etiologie	98
7.3 Diagnostika	98

Lícní nerv – anatomie, patologie, léčba

7.4	Stadia suchého oka podle metodiky hodnocení	99
7.5	Terapie	100
8	Elektrofyziologické vyšetření nervus facialis	103
	<i>Jiří Ceé, Petr Vachata</i>	
8.1	Technické aspekty	103
8.2	Diagnostika poruch lícního nervu.....	106
8.3	Diagnostický standard u lézí nervus facialis	110
9	Klasifikační systémy poruch funkce lícního nervu.....	113
	<i>Petr Vachata</i>	
II	TERAPIE	
10	Fyziologie poranění a principy regenerace periferního nervu.....	121
	<i>Ivan Humhej, Petr Vachata</i>	
10.1	Poranění periferních nervů	124
10.2	Degenerace a regenerace PN	125
11	Základní techniky rekonstrukce periferních nervů.....	131
	<i>Ivan Humhej, Petr Vachata</i>	
12	Rekonstrukční anastomotické operace	141
	<i>Eduard Zvěřina, Martin Chovanec, Jan Betka</i>	
12.1	Definice, vymezení používaných pojmu, terminologie	141
12.2	Nezkřížená, přímá anastomóza n. VII-n. VII, end-to-end v MMK	148
12.3	Nezkřížená anastomóza n. VII-n. VII s autotransplantátem v MMK	149
12.4	Podpůrná anastomóza n. VII v mostomozečkovém koutu bočným autotransplantátem s dvojnásobnou suturou end-to-side podle M. Samiiho	150
12.5	Intradurální intratemporální nezkřížená anastomóza n. VII-n. VII s autotransplantátem podle M. Samiiho	152
12.6	Intradurální extratemporální nezkřížená anastomóza n. VII-n. VII s autotransplantátem podle N. Dotta	153
13	Výkony na lícním nervu v oblasti temporální kosti	160
	<i>Petr Vachata</i>	
13.1	Extratemporální intrakraniálně-extrakraniální anastomóza lícního nervu	160
13.2	Dekomprese lícního nervu v temporální kosti.....	162
13.3	Intratemporální nezkřížená anastomóza	165
14	Technika rekonstrukce cross-face	174
	<i>Jiří Kozák, Aleš Vlasák, Michal Tichý, Roman Kufa, Lukáš Frajer</i>	
14.1	Technika cross-face	174
14.2	Technika přenosu volného štěpu m. gracilis	177
14.3	Technika přenosu volného štěpu m. latissimus dorsi.....	179
14.4	Dysfunkce m. depressor labi inferior	180

15 Hypoglosofaciální anastomóza.....	182
<i>Robert Tomáš, Jan Klener</i>	
15.1 Historie hypoglosofaciální anastomózy.....	182
15.2 Klasická hypoglosofaciální anastomóza	182
15.3 Hypoglosofaciální anastomóza pomocí vmezeřeného nervového štěpu (tzv. „jump interpositional graft anastomosis“).....	187
15.4 Přímé hemihypoglosofaciální anastomózy a end-to-side anastomózy	187
15.5 Vlastní zkušenosti	189
16 Závesy a svalové transplantace v terapii obrny lícního nervu	192
<i>Jiří Kozák, Aleš Vlasák, Michal Tichý, Roman Kufa, Lukáš Frajer</i>	
16.1 Statické závesy	193
16.2 Dynamické závesy	194
16.3 Svalové synkinezie.....	198
16.4 Svalové přenosy	199
17 Okuloplastické operace a chirurgická terapie lagoftalmu	201
<i>Lukáš Zikmund, Petr Vachata</i>	
17.1 Anatomie.....	201
17.2 Ektropium.....	201
17.3 Lagoftalmus.....	202
18 Intraoperační monitorace lícního nervu	205
<i>Jiří Ceé, Petr Vachata</i>	
18.1 Technické aspekty	205
18.2 Přímá elektrická stimulace	207
18.3 Mechanické podráždění - nativní („free run“) EMG záznam	209
18.4 Transkraniální elektrická stimulace	209
18.5 Monitorace při mikrovaskulární dekomprezi hemifaciálního spazmu	210
19 Fyzioterapie poruch lícního nervu	213
<i>Pavel Kolář, Veronika Jelínková</i>	
19.1 Centrální paréza	213
19.2 Periferní paréza	213
19.3 Fyzioterapie u poruch lícního nervu v dětském věku	219
III PATOLOGIE LÍCNÍHO NERVU	
20 Möbiův syndrom	222
<i>Michal Tichý</i>	
20.1 Möbiův syndrom, operační léčba	222
20.2 Operační postupy	224

Lícní nerv – anatomie, patologie, léčba

20.3	Závěr a vlastní zkušenosti	227
21	Periferní obrna lícního nervu	230
	<i>Martin Bojar</i>	
21.1	Epidemiologie.....	231
21.2	Patofyziologie	231
21.3	Etiologie	232
21.4	Klinické projevy obrny lícního nervu	235
21.5	Laboratorní vyšetření.....	237
21.6	Elektrofyziologické vyšetřovací metody	237
21.7	Léčba, rehabilitace nemocných s obrnou lícního nervu. Komunikace. Prognóza	238
22	Chirurgická terapie periferní parézy Bellova typu.....	243
	<i>Petr Vachata</i>	
23	Centrální příčiny parézy lícního nervu (supranukleární paréza).....	250
	<i>Martin Sameš, Petr Vachata</i>	
23.1	Anatomie	250
23.2	Patologické léze způsobující centrální faciální parézu	253
23.3	Vaskulární ischemické léze mozkového kmene – srovnání a přehled	257
23.4	Kongenitální faciální parézy.....	258
23.5	Roztroušená skleróza (sclerosis multiplex)	258
24	Hemifaciální spazmus	261
	<i>Miroslav Vaverka</i>	
24.1	Historický úvod	261
24.2	Současný stav	261
24.3	Diagnóza a diferenciální diagnóza	262
24.4	Konzervativní léčba a botulotoxin	262
24.5	Předoperační vyšetření	265
24.6	Operační technika mikrovaskulární dekomprese	265
24.7	Peroperační monitoring.....	268
24.8	Výsledky a komplikace mikrovaskulární dekomprese	269
24.9	Vlastní zkušenosti	270
25	Vestibulární schwannom	272
	<i>Martin Sameš, Martin Chovanec, Petr Vachata, Jan Betka, Eduard Zvěřina, Roman Liščák</i>	
25.1	Úvod a historie	272
25.2	Klinická anatomie	275
25.3	Etiopatogeneze, epidemiologie a patologie	276
25.4	Biologické chování a klinický obraz	277
25.5	Diagnostika a klasifikace	281
25.6	Léčba.....	283

25.7	Operační přístupy	288
26	Nádory mostomozečkového koutu	301
	<i>Martin Sameš, Petr Vachata</i>	
26.1	Meningeomy	302
26.2	Schwannomy n. V, VII, IX, XII	303
26.3	Metastázy mostomozečkového koutu	307
26.4	Ependymomy a papilomy choriodálního plexu	307
26.5	Lipomy	307
26.6	Paragangliomy	308
26.7	Netumorózní expanze	309
27	Lícni nerv a patologie spánkové kosti	314
	<i>Martin Chovanec, Jiří Skřivan, Jan Betka</i>	
27.1	Paréza lícniho nervu při zánětech středního ucha a spánkové kosti	314
27.2	Lícni nerv a nádory ucha a spánkové kosti	321
27.3	Pooperační paréza lícniho nervu	340
28	Problematika lícniho nervu v parotické oblasti	350
	<i>Michal Zábrodský</i>	
28.1	Zevní poranění parotické krajiny	350
28.2	Iatrogenní poranění lícniho nervu	351
28.3	Paréza lícniho nervu u maligních tumorů slinných žláz	353
28.4	Technické poznámky k intraoperační identifikaci lícniho nervu u operace příušní žlázy	355
28.5	Preparace průběhu kmene nervu a jeho větví	356
29	Poranění lícniho nervu.....	358
	<i>Petr Vachata</i>	
29.1	Zevní poranění lícniho nervu	358
29.2	Iatrogenní poranění	366
	<i>Seznam zkratek.....</i>	<i>376</i>
	<i>Rejstřík.....</i>	<i>378</i>